

Sag. Jeg kan i Sandhed ikke ansee det for at være nogen væsentlig Forstjæl, om man vil have, at disse Paragrapher, hvis Indhold jeg har tilladt mig at berøre, om disse Paragrapher skulle staae i Trykkefrihedsloven eller i en anden Lov, og Trykkefrihedsloven da blot skulde henvise til dem. Det er dog en saa uvæsentlig Formforstjæl, at det i Sandhed ikke kan give Anledning til nogen væsentlig Meningsstrid, og jeg troer, at dette beroer aldeles paa den tidligere Lovgivningsudvikling, hvorvidt man maa ansee det Ene eller Andet for at være meest hensigtsmæssigt. Der er ogsaa blevet talt om Betimeligheden; hvorvidt det var betimeligt for Tiden at fremkomme med denne Lov. Jeg nægter ikke, at jeg ogsaa i denne Henseende har havt nogen Betænkelighed og nogen Tvivl, ikke af de Grunde, som her ere anførte, men af den Grund, at jeg troer, at Presseloven hører med til de constitutionelle Love, at den hører med til de Love, hvorved Constitutionen faaer Liv og Betydning og føres ind i det virkelige Liv, og jeg kan ikke nægte, at det gjør mig ondt, naar vi, efterat have maattet vedtage Constitutionen, uden at de slesvigske Rigsdagsmænd kunne have været tilstede, naar vi, siger jeg, fremdeles skulle vedblive at føre Forfatningen ind i Livet, uden at de ere med, uden at vi raadslaae med dem derom. Noget afgjørende Bøgt kan jeg imidlertid ikke lægge paa denne Betragtning. Man har anført Pressens nærværende Tilstand og de Erfaringer, der ere gjorte i den forbigangne Tid. Lader os nærmere betragte Grunden til Pressens nærværende Forhold, for at vi derved kunne kaste et Blik i Fremtiden, om hvorledes det da vilde stille sig. Jeg maa da først og fremmest bemærke, at jeg troer, at der, hvor der hersker en saadan Frihed som den, vi nu have her i Landet, hvor der er en saa omfattende Valglov, at Individerne kunne sige til sig selv, at de ad den lovlige Vej kunne gjøre deres Meninger gjældende, og, hvor der ikke findes store Samfundsclasser, der ere berøvede Afgang til at sætte deres Meninger igjennem ad lovlig Vej — jeg siger der, hvor dette i et saadant Omfang er Tilfældet, der troer jeg aldrig, at Pressen bliver af en særdeles stærk og lidenskabelig Natur. Der er ingen

Grund til det; thi der er da aabnet en forfatningsmæssig Vej, ad hvilken Borgerne kunne gjøre deres Ansuelser gjældende. Dette er en blivende Grund. Men jeg troer ogsaa, at der er nogle mere forbigaaende Forhold, som virke til den Tilstand, hvori Pressen fortiden befinder sig. Jeg troer, mine Herrer! at Bemyndigelsen til at actionere og sagsøge, den er bleven brugt i et saa rigt Omfang af det hedengangne kongelige danske Cancellie, at Actionsmyndigheden derved er bleven, saa at sige, demoraliseret, saa at der er en stor Betænkelighed ved nu at actionere, fordi det kongelige danske Cancellie har udtømt denne Kilde (Katter). Jeg skal imidlertid ikke her fremføre nogen Bekreidelse mod det kongelige danske Cancellie; jeg troer, at man nu skal og kan opfatte dette Forhold som reent historisk; jeg skal ikke lade mig forlede til videre at omtale dette Forhold derved, at det ikke kan nægtes, at Cancelliet har foretaget Handlinger, hvorfor det ikke havde nogen Lovhjemmel; jeg skal ikke lade mig forlede til derfor nu at udtale strenge Domme, skjøndt jeg seer, at gamle Mænd endnu bevare Ungdommens Lidenskabelighed i den Grad, at Landets Fjender næsten synes at være deres Hjerte hjærere end de, som i sin Tid tog noget haardt paa dem gennem Pressen (Hør! Hør!). Naar vi bedømme Cancelliets Færd, saa lader os vel lægge Mærke til, at det ikke var saa unaturligt, at den Absolutisme, der gif sin Undergang imøde, kæmpede mod de Magter, som søgte at sætte en anden Tingenes Tilstand igjennem. Det er den ene Grund, hvorfor jeg troer, at Pressen nu indtager en anden Stilling, end den maaskee vil gjøre om nogle Aar, naar der muligt atter kan øses af den Kilde, hvoraf Cancelliet bar druckket saa rigeligt, at den for Dieblisset er udtømt. En anden forbigaaende Grund til Pressens nuværende Stilling er Fædrelandets Fare og de truende Forhold, hvorunder vi befinde os, som bevirke, at enhver Fædrelandsven lægger langt mere Vaand paa sine Ord, end han vilde under andre Omstændigheder. Det har jo ogsaa viist sig i denne Henseende, at Ministeriet, saavel det astraadte som det nærværende, har kunnet glæde sig ved Pressens Understøttelse, og det var først, efterat det for-